

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО, КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІНІНЮІ НУ «ОЮА»

проф. Роман САВЧУК

«2» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

АГРАРНЕ ПРАВО

БК 4

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
ступінь вищої освіти	бакалавр
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітня програма	Право

Розробник програми: _____ асист. Гондурак Віталій Федорович

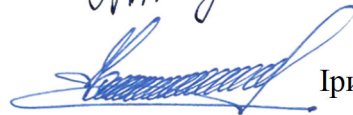
Затверджено на засіданні кафедри міжнародного, конституційного та адміністративного права
(протокол № 1 від 27.08.2024 р.)

В.о.завідувача кафедри міжнародного, конституційного
та адміністративного права

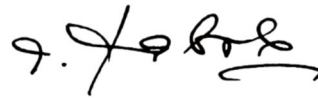
Наталія ГАБЛЕЙ

Начальник навчального відділу

Ірина ЯЦКІВ

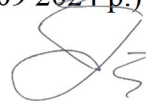
Гарант освітньої програми

Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)

Голова науково-методичної
ради

Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

Олег БЕЗНОСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Опис освітнього компонента					
Назва освітнього компонента	Аграрне право Agrarian law				
Освітня програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»				
Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Семестр	Обсяг, кредит / год
Перший (бакалаврський) рівень	Денна, заочна форма навчання	В	2, 2	4, 4	денна ф/н – 3/90, заочна ф/н – 3/90
Короткий опис предметної сфери	Аграрне право передбачає вивчення основних питань про системо-утворюючі категорії аграрного права, його джерела, державну аграрну політику й правові засади державного регулювання сільського господарства, правове забезпечення продовольчої безпеки, особливості правового становища суб'єктів аграрного права, правове регулювання виробничо-господарської, фінансової, договірної діяльності сільськогосподарських товаровиробників та інших аграрно-правових відносин. Норми аграрного права відіграють важливу роль у забезпеченні реалізації аграрної політики держави. Вирішення економічних та соціальних проблем села, всього агропромислового комплексу значною мірою залежать від їх правового забезпечення. Сучасний етап розвитку аграрного права України характеризується розширенням кола суб'єктів аграрних правовідносин. Так, в Україні створено законодавчу базу для розвитку різних форм господарювання на селі: державних, комунальних і приватних сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських товариств, фермерських господарств, приватних аграрних підприємств та ін. В умовах проведення аграрної реформи в Україні спостерігається також розширення системи аграрного права за рахунок виникнення нових аграрно-правових інститутів (інституту аграрної реформи; сільськогосподарської оренди; приватної власності на землю; фермерства тощо). Подальші тенденції законодавчого регулювання аграрних відносин в Україні пов'язані також із необхідністю гармонізації аграрного законодавства України, Європейського Союзу та інших держав, що зумовлено сучасними орієнтирами до європейської інтеграції.				

Викладач освітнього компонента	Гондурак Віталій Федорович , асистент кафедри міжнародного, конституційного та адміністративного права Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»
Мова викладання	українська

Передумови	теоретико-історичні та юридичні дисципліни
-------------------	--

Пострекізити	Є підґрунтям для подальшого вивчення дисциплін кафедри міжнародного, конституційного та адміністративного права
---------------------	---

2. Структура освітнього компонента		
Види навантаження	Денна форма год.	Заочна форма год.
Кількість кредитів / год	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т. ч.:	30	16
• лекційні заняття, год.	14	10
• практичні заняття, год.		
• семінарські заняття, год.	16	6
• лабораторні заняття, год.		
Усього годин самостійної роботи, у т. ч.:	60	74
• контрольні роботи, к-сть / год.		
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	10	10
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	50	64
Екзамен	+	+
Залік		

3. Мета і завдання освітнього компонента	
Мета навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Аграрне право» є формування системи знань з правового регулювання аграрних відносин, вироблення навиків правильного застосування нормативно-правових актів аграрного законодавства України. Основними завданнями дисципліни «Аграрне право» є: набуття студентами знань та розуміння змісту положень нормативно-правових актів, що застосовуються для регулювання аграрних відносин; застосування навичок та знань, набутих при вивченні теоретичного матеріалу, для самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації правосуб'єктності учасників аграрних правовідносин, правильного тлумачення та застосування норм аграрного законодавства.

Результати освітнього компонента				
Сим вол РН	Внаслідок вивчення ОК студент буде здатним продемонструвати такі результати навчання:	Посилання на символ ПРН	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення

				РН
1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	ПРН 1	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
2	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел	ПРН 3	Лекції, семінари, самостійне навчання	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
3	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю	ПРН 5	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
4	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	ПРН 6	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
5	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої технології.	ПРН 10	Лекції, семінари	Лекції, семінари
6	Мати базові навички риторики	ПРН 11	Лекції, семінари	Лекції, семінари
7	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло	ПРН 12	Лекції, семінари	Лекції, семінари
8	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	ПРН 13	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
9	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.	ПРН 14	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
10	Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних	ПРН 15	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
11	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.	ПРН 17	Усна презентація,	Усна презентація,

			письмове узагальнення Усні відповіді	письмове узагальнення Усні відповіді
12	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	ПРН 19	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
13	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	ПРН 20	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді
14	Використовувати психологічні прийоми та методи під час вирішення конкретних правових ситуацій	ПРН 23	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді	Усна презентація, письмове узагальнення Усні відповіді

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цього ОК деталізують такі Програмні результати навчання:
ПРН 1	Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
ПРН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
ПРН5	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю
ПРН6	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН 10	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої технології.
ПРН 11	Мати базові навички риторики
ПРН 12	Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН 14	Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.
ПРН 15	Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних
ПРН 17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.
ПРН19	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПРН 20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН 23	Використовувати психологічні прийоми та методи під час вирішення конкретних правових ситуацій

Формування та розвиток компетентностей	
Посилання	Вивчення ОК передбачає формування та розвиток у студентів

на шифр комп-сті	компетентностей:
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК9	Здатність працювати в команді.
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних та національно-патріотичних міркувань (мотивів).
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК15	Прагнення до збереження навколишнього середовища
ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
СК1	Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
СК2	Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.
СК7	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК8	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
СК17	Здатність виділяти юридично значимі факти у різних правових ситуаціях.
Технологія навчання	Змішане навчання із використанням дистанційних методів навчання для забезпечення самооцінювання здобувачів вищої освіти

4. Програма та тематичний план освітнього компонента

Програма освітнього	<u>Аграрне право</u> <u>Agrarian law</u>
---------------------	---

компонента	
------------	--

Лекційні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН	ДФ год.	ЗФ год
Тема 1.	Предмет, система та джерела аграрного права України	ПРН 1 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	2
Тема 2.	Державно-правове регулювання сільського господарства	ПРН 1 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	2
Тема 3.	Суб'єкти аграрних правовідносин	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	2
Тема 4.	Правовий становище сільськогосподарських товариств та сільськогосподарських кооперативів.	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	2
Тема 5.	Правове становище фермерського господарства та особистих селянських господарств	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19	2	2

		ПРН 20 ПРН 23		
Тема 6.	Правове регулювання використання природних ресурсів в сільському господарстві.	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	
Тема 7.	Правове забезпечення безпечності та якості сільськогосподарської продукції	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	

Практичні, семінарські, лабораторні заняття				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Предмет, система та джерела аграрного права України	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	2
Тема 2.	Державно-правове регулювання сільського господарства	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 13 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	2
Тема 3.	Суб'єкти аграрних правовідносин	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11	2	2

		ПРН 12 ПРН 13 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23		
Тема 4.	Правовий становище сільськогосподарських товариств та сільськогосподарських кооперативів.	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 13 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	
Тема 5.	Правове становище фермерського господарства та особистих селянських господарств	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 13 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	2	
Тема 6.	Правове регулювання використання природних ресурсів в сільському господарстві.	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 13 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20	2	
Тема 7.	Правове забезпечення безпечності та якості сільськогосподарської продукції	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20	2	
Тема 8.	Правове забезпечення сільськогосподарської діяльності відповідно до вимог ЄС та СОТ	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 15 ПРН 10	2	

		ПРН 11 ПРН 12 ПРН15 ПРН19 ПРН 20 ПРН 23		
--	--	--	--	--

Самостійна робота				
Символ одиниці змісту	Опис змісту навчання (теми)	Посилання на РН дисципліни	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Предмет, система та джерела аграрного права України	ПРН 1 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	6	8
Тема 2.	Державно-правове регулювання сільського господарства	ПРН 1 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	6	8
Тема 3.	Суб'єкти аграрних правовідносин	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	6	8
Тема 4.	Правовий становище сільськогосподарських товариств та сільськогосподарських кооперативів.	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	6	8
Тема 5.	Правове становище фермерського господарства та особистих селянських господарств	ПРН 3 ПРН 5	6	8

		ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН17 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23		
Тема 6.	Правове регулювання використання природних ресурсів в сільському господарстві	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	6	8
Тема 7.	Правове забезпечення безпечності та якості сільськогосподарської продукції	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН1 15 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	6	8
Тема 8.	Правове забезпечення сільськогосподарської діяльності відповідно до вимог ЄС та СОТ	ПРН 3 ПРН 5 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 14 ПРН1 15 ПРН17 ПРН 19 ПРН 20 ПРН 23	8	8
Всього			50	64

Індивідуальні завдання				
Символ одиниці змісту	Опис змісту індивідуального завдання	Посилання на РН ОК	ДФ год.	ЗФ год.
1	Підготовка реферату (доповіді) або презентації в межах питань, що розглядаються на лекційних та практичних заняттях. Доповідь являє собою інформаційне повідомлення.	ПРН 1 ПРН 3 ПРН5 ПРН6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН13	10	10

		ПРН 14 ПРН15 ПРН 17 ПРН19 ПРН 20 ПРН 23		
--	--	--	--	--

5. Ресурси для навчання

Список основних джерел	1. Григор'єва Х. А. Державна підтримка сільського господарства України: проблеми правового забезпечення: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с. 2. Єрмоленко В. М. Джерела аграрного права: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 510 с. 3. Карпінська Н. В. Застосування санітарних та фітосанітарних заходів: проблеми правового забезпечення у контексті вимог СОТ та ЄС: монографія. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, 2021. 532 с. 4. Кулинич П. Ф. Земельна реформа в Україні: правові проблеми: монографія. Київ: Норма права, 2021. 308 с. 5. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с. 6. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку: колективна монографія за ред. д.ю.н., проф. А. П. Гетьмана та д.ю.н., проф. Т. В. Курман. Харків: Юрайт, 2022. 576 с. 7. Фермерські господарства як учасники цивільних та земельних правовідносин: за матеріалами судової практики: колект. Монографія. За заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2022. 288 с. 8. Земельне право : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с. 9. Тетарчук І. В. Аграрне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: ЦУЛ, 2020. 244 с.
-------------------------------	---

Список допоміжних джерел	<i>Нормативно-правові джерела:</i> 1. Про бджільництво: Закон України від 22.02.2000 року. Відомості джерел Верховної Ради України. 2000. № 21. Ст. 157. 2. Про безпечність та гігієну кормів: Закон України від 21 грудня 2017 року. Відомості Верховної Ради. 2018. № 10. Ст. 53 3. Про виноград та виноградне вино: Закон України від 16 червня 2005 року. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 31. Ст. 419. 4. Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів: Закон України від 19.12.1995 року. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 46. Ст. 345. 5. Про державну підтримку сільського господарства України: Закон України від 24.06.2004 року. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 49. Ст. 527.
--------------------------	---

6. Про молоко та молочні продукти: Закон України від 24 червня 2004 року. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 47. Ст. 513.

Допоміжна:

1. Гафурова О. В. Вплив євроінтеграційних та міжнародних зобов'язань на розвиток аграрного законодавства України. Право. Людина. Довкілля. 2019. Вип. 10 (3). С. 14-20.

2. Григор'єва Х. А. Green Deal та Україна: роздуми про правові перспективи. Екологічне право. 2021. Вип. 1-4. С. 25-32.

3. Григор'єва Х. А. Загроза зникнення АТ «Аграрний фонд»: закономірна еволюція чи небезпечна правова тенденція? Актуальні проблеми земельного, аграрного та екологічного права в умовах сучасних викликів і загроз: матеріали круглого столу (Харків, 12 травня 2023 року) / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2023. С. 46 -49.

4. Григор'єва Х. А. Законодавство про сільськогосподарську кооперацію: наслідки «корпоративної ін'єкції». Підприємництво, господарство і право. 2020. № 10. С. 73 -77.

5. Григор'єва Х. А. Непряма зміна землекористування (ILUC) внаслідок розвитку біоенергетики: правовий розріз проблеми. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 97-104.

6. Григор'єва Х. А. Підтримка органічного сільського господарства: декларація, профанація чи техніко-юридичні складнощі? Органічне виробництво: право і бізнес: матеріали наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 17 червня 2021 року). за заг. ред. О. Г. Бондаря, Д. В. Федчишина. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 42-46.

7. Григор'єва Х. А. Продовольча безпека vs. Аграрний протекціонізм (правові орієнтири на прикладі експорту соняшникової олії). Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 21 травня 2021 року). Одеса: Гельветика, 2021. С. 547-550.

8. Григор'єва Х. А. Продовольча безпека в умовах воєнних конфліктів сучасності: досвід іноземних держав. Продовольча та екологічна безпека у воєнний і післявоєнний часи: правові виклики для України та світу: тези доповідей учасників Міжнар. наук.-практ. онлайн/офлайн конф. (м. Київ, 16 вересня 2022 р.). Київ: ФОП Ямчинський О.В. 2022. С. 107- 109.

9. Григор'єва Х. А. Публічне адміністрування агробізнесу в умовах війни: правовий аналіз протекційності. Актуальні проблеми держави і права. 2023. Вип. 97. С. 53-65.

10. Григор'єва Х. А. Юридичні особливості аграрних розписок (на матеріалах судової практики). Приватне право в умовах війни: матеріали Всеукр. наук. конф. (Одеса, 15 листопада 2022 року). Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 866-869.

11. Курман Т. В. Правові засади грантової підтримки агробізнесу як напряму державної аграрної політики України в умовах воєнного стану. Порівняльно-аналітичне право. 2023. № 3. С. 219-223.

	12. Харитонova Т. Є., Григор'єва Х. А. Продовольча безпека в умовах воєнних конфліктів сучасності: правовий досвід іноземних держав. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 287-291. 13. Харитонova Т. Є., Григор'єва Х. А. Публічне адміністрування у сфері агробізнесу: модний тренд чи принципово нова юридична ідея? Актуальні проблеми земельного, аграрного та екологічного права в умовах сучасних викликів і загроз: матеріали круглого столу (Харків, 12 травня 2023 року) / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2023. С. 142-146.
Інформаційні ресурси в інтернеті	www.president.gov.ua – Президент України Законодавча влада www.rada.gov.ua – Верховна Рада України www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини Виконавча влада www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України www.minjust.gov.ua - Міністерство юстиції України Судова влада www.scourt.gov.ua – Верховний Суд www.ccu.gov.ua - Конституційний Суд України Інші державні органи https://www.gp.gov.ua – Офіс Генерального прокурора Рекомендовані науково-аналітичні ресурси www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень http://parlament.org.ua/ - Лабораторія законодавчих ініціатив http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського

6. Контрольні заходи	
Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань

Схема нарахування балів (складові оцінювання результатів навчання)			
Пункт оцінки	% підсумкової оцінки або максимальна оцінка в балах	Групове чи індивідуальне оцінювання	Посилання на РН
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	60		
• усне опитування	30	Групове та індивідуальне	ПРН 1 ПРН 3 ПРН5 ПРН6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН13 ПРН 14 ПРН15 ПРН 17

			ПРН19 ПРН 20 ПРН 23
• індивідуальні завдання	15	Індивідуальне	ПРН 1 ПРН 3 ПРН5 ПРН6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН13 ПРН 14 ПРН15 ПРН 17 ПРН19 ПРН 20 ПРН 23
• вирішення практичних завдань	15	Індивідуальне	ПРН 1 ПРН 3 ПРН5 ПРН6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН13 ПРН 14 ПРН15 ПРН 17 ПРН19 ПРН 20 ПРН 23
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	40		
• письмова компонента	20	Індивідуальне	ПРН 1 ПРН 3 ПРН5 ПРН6 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 12 ПРН13 ПРН 14 ПРН15 ПРН 17 ПРН19 ПРН 20 ПРН 23
• усна компонента	20	Індивідуальне	ПРН 1 ПРН 3 ПРН5 ПРН6 ПРН 10 ПРН 11

			ПРН 12 ПРН13 ПРН 14 ПРН15 ПРН 17 ПРН19 ПРН 20 ПРН 23
Разом за дисципліну	100		

Шкала та критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	Зараховано
82-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
60-63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	задовільно	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	Не зараховано

0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		
------	---	---	--	--	--

7. Інші застереження щодо вивчення освітнього компонента	
Вимоги викладача:	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, самостійна робота та опрацювання рекомендованої літератури і матеріалів є необхідною умовою. Користування електронними пристроями (телефони, планшетні ПК тощо) під час аудиторної роботи дозволяється тільки з дозволу викладача та у відповідних до навчального курсу цілях.
Припущення основних проблем, пов'язаних з реалізацією курсу	Можливе певне ускладнення при вивченні матеріалу стосовно методологічних підходів при співвідношенні вітчизняних та зарубіжних наукових концепцій з точки зору специфіки недостатнього рівня їх соціокультурної обумовленості та недостатнього рівня понятійно-категоріального апарату у студентів. Також передбачаються деякі труднощі в роботі з новітньою літературою та матеріалами іноземною мовою у студентів з низьким рівнем відповідного мовного знання.